Programma van toetsing en afsluiting

Klas 5-6

Cohort 2025-2027

(klas 5 in 2025-2026 en klas 6 in 2026-2027)

Voor schooljaar 2026-2027

Versie juli 2026

Ingestemd door de GMR op 22 september 2026

Vastgesteld door het bevoegd gezag en opgestuurd naar de inspectie vóór 1 oktober 2026.

Beschikbaar voor leerlingen en ouders via Teams en oudergedeelte website.

Aan de leerlingen die examen doen in 2027 (cohort 2025-2027)

In dit Programma van toetsing en afsluiting (PTA) vind je een overzicht van alle examenonderdelen in klas 5 en 6. Dit PTA vormt samen met het examenreglement de leidraad voor het schoolexamen. Het examenreglement is altijd van toepassing op alle onderdelen uit het PTA.

Jelmer Wagenaar, examensecretaris 2025-2026
Sietske Zantema, examensecretaris 2026-2027
(examensecretaris@gymnasiumleiden.nl)

Inhoud

Inleiding 4
Aardrijkskunde 6
Biologie 7
Duitse taal en literatuur 8
Economie 9
Engelse taal en literatuur 10
Filosofie 11
Franse taal en literatuur 12
Geschiedenis 13
Kunst – algemeen 15
Kunst – beeldende vormgeving 16
Kunst – drama 17
Latijnse taal en cultuur 18
Lichamelijke opvoeding 19
Loopbaanoriëntatie en -begeleiding 21
Maatschappijleer 23
Muziek 24
Natuurkunde 25
Nederlandse taal en literatuur 26
Profielwerkstuk 27
Scheikunde 28
Wiskunde A 29
Wiskunde B 30
Wiskunde B – Pilot 31
Wiskunde C 32
Wiskunde D 33

Inleiding

Voor alle onderdelen in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) is het examenreglement van toepassing.

SE en CE

Hierna vind je een overzicht van de toetsing per vak. De toetsen die in het PTA staan, vormen samen het schoolexamen (SE). Sommige vakken hebben alléén een SE: dat zijn maatschappijleer (afsluiting in klas 5) en lichamelijke opvoeding en wiskunde D (afsluiting in klas 6). Bij deze vakken is het eindresultaat van het SE tegelijk het eindexamenresultaat. Alle andere vakken worden afgesloten met een centraal examen (CE). Bij deze vakken telt het SE voor 50% mee en het CE bepaalt de andere 50% van het eindexamencijfer.

Toetsen en praktische opdrachten leveren een cijfer op met een bepaalde weging. Handelingsdelen worden beoordeeld met de woorden ‘voldoende’ of (alleen bij LO) ‘goed’. Als een handelingsdeel als ‘onvoldoende’ wordt beoordeeld, moet je het resultaat verbeteren.

Het SE moet vóór aanvang van het CE afgesloten zijn. Alle cijfers moeten dan zijn behaald en alle handelingsdelen moeten minstens met ‘voldoende’ zijn beoordeeld. Als er nog onderdelen uit het SE openstaan of als er nog handelingsdelen met ‘onvoldoende’ zijn beoordeeld, kun je niet deelnemen aan het CE.

Profiel en studielast

Aan het begin van de vierde klas heeft iedere leerling een profiel gekozen, bestaande uit een gemeenschappelijk deel, een profieldeel en een vrij deel. Voor elk vak staat een bepaalde studielast voor een gemiddelde leerling. Ongeveer 60% van deze studielast wordt gerekend tot de door de school verzorgde contacttijd. De overige studielast is bedoeld voor “huiswerk”. Voor de studielast van de afzonderlijke vakken verwijzen we naar de schoolgids.

Het is belangrijk om bij gewenste pakketwijzigingen de decanen advies te vragen. Niet alles is mogelijk. Zo moet je examen doen in een compleet profiel en kun je ook niet het vak laten vallen waarbij je je profielwerkstuk schrijft. Kleine (foute) beslissingen kunnen grote gevolgen hebben.

Toetsen en herkansingen

In het PTA lees je voor elk onderdeel wanneer het wordt afgenomen: in de toetsweek of daarbuiten. In het PTA is aangegeven welke onderdelen herkansbaar zijn en welke niet. Je vraagt de herkansing aan door vóór de deadline (zie jaaragenda) het formulier in te vullen (zie Teams). Ook voor individueel ingeplande mondelinge toetsen vraag je de herkansing via het formulier aan. Na publicatie van het herkansingsrooster plan je met je docent een moment in voor je herkansing van een mondeling.

Termen en definities

Hieronder vind je een uitleg bij enkele termen uit het PTA.

- **soort** werk**:** de mogelijkheden zijn “toets”, “p.o.” (praktische opdracht) of “hd.” (handelingsdeel). In het examenreglement vind je de regels rondom het missen van toetsen, het missen van deadlines voor p.o.’s en rondom handelingsdelen.
- **stof:** dit is een globale omschrijving van de stof die in het examenonderdeel behandeld wordt. In de studiewijzer vind je steeds de exacte toetsstof.
- **examen:** in een SE kunnen verschillende soorten examenonderdelen getoetst worden: SE-onderdelen die verplichte examenstof in het schoolexamen zijn (**VSE**), examenstof die de school zelf heeft bepaald (**SSE**) en examenstof die ook in het centraal examen voorkomt (**CE**). Je vindt een overzicht van het officiële examenprogramma per vak op Examenblad.
- **eindtermen:** het examenprogramma van elk vak bestaat uit domeinen, aangeduid met een letter, bijv. A of B. Deze domeinen zijn vaak weer onderverdeeld in subdomeinen, aangeduid met een cijfer, bijv. A1, A2. In het examenprogramma van elk vak staat uitgewerkt wat je als leerling moet kunnen om deze domeinen succesvol af te ronden, de zogenaamde “eindtermen”.
    - Wanneer eindtermen tussen haakjes staan dan geeft dat aan dat deze eindtermen vooral als voorkennis/ondersteunend aan de eindtermen zijn die niet tussen haakjes staan. Op deze manier is duidelijker op welke eindtermen de focus ligt van het examenonderdeel.

- **her:** Is het examenonderdeel herkansbaar ja of nee. Zie het examenreglement voor de aanvullende regels rondom herkansingen.

Algemene opmerkingen

- **Hulpmiddelen:**
  - Zoals in het examenreglement is terug te vinden zijn hulpmiddelen, waaronder een NE-woordenboek, niet toegestaan tijdens de schoolexamens, ook wanneer het wel is toegestaan bij het CE, tenzij anders vermeldt in het PTA. Hulpmiddelen zijn enkel toegestaan als dit wordt genoemd in het PTA bij het vak.
  - Voor de woordenboeken, BINAS, gewone rekenmachine en grafisch rekenmachine die genoemd worden als toegestaan hulpmiddel gelden de eisen qua versie/model van het centraal examen in het jaar dat jij volgens je PTA examen gaat doen. Als je twijfelt of een versie/model gebruikt mag worden bij een toets, neem dan contact op met je docent of eventueel de examensecretaris.
- **Stofomschrijving**:
  - We proberen in het PTA altijd de stofomschrijving zo duidelijk mogelijk weer te geven, maar soms is de stof meer dan één onderwerp of het noemen van een hoofdstuk in een lesmethode waar de stof behandeld wordt. Kijk daarom altijd goed in de studiewijzer welke onderdelen/paragrafen van een hoofdstuk bijvoorbeeld worden getoetst en of er nog aanvullend materiaal is. Als je het gevoel hebt dat de stofomschrijving in het PTA niet overeenkomt met de nadere specificatie in de studiewijzer, neem dan contact op met je docent en/of examensecretaris.
- **Deadlines**:
  - Docenten informeren de leerling wanneer een onderdeel van een praktische opdracht of schoolexamen moet zijn ingeleverd (zie artikel 2c lid 4 in het examenreglement voor aanvullende informatie).
  - Wanneer een examenonderdeel niet is voltooid op het in het PTA genoemde moment, is er sprake van een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 4c of 4e in het examenreglement.

Aardrijkskunde

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	3 van 20	Nederland: stedelijke gebieden Wereld: Amerikaanse steden Geografische benadering *Hoofdstuk 3 en 4 Wonen in Nederland* *Hoofdstuk 4 Globalisering*	CE	B1, E1, (A1)	Ja	Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas editie 55 of 56
edp1	p.o.	schriftelijk	in module 1	n.v.t.	3 van 20	Geografisch onderzoek: stedelijke gebieden in Nederland Geografische benadering	VSE	A2, E2, (A1, E1)	Nee	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	3 van 20	Aarde: Klimaatvraagstukken Geografische benadering *Hoofdstuk 1 t/m 3 Klimaatvraagstukken*	VSE	C2, (A1, C1)	Ja	Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas editie 55 of 56
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	3 van 20	Wereld: Arm en rijk Aarde: Middellandszeegebied Geografische benadering *Hoofdstuk 1 t/m 3 Arm en Rijk* *Hoofdstuk 4 Systeem Aarde*	VSE + CE	B2, C1, (A1, B1)	Ja	Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas editie 55 of 56
edp3	p.o.	schriftelijk en mondeling	iedere module	1 – 3 lesuren per opdracht	1 van 20	Portfolio opgebouwd door het maken van verdiepende casusopdrachten in elke module	SSE	A1, B, C, E, F	Nee	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	50 min.	2 van 20	Nederland: actuele vraagstukken over water Geografische benadering *Hoofdstuk 1 en 2 Wonen in Nederland*	CE	E1, (A1)	Ja	Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas editie 55 of 56
edp5	p.o.	schriftelijk	In module 5	n.v.t.	1 van 20	Zuid-Amerika: analyseren en vergelijken Geografische benadering	VSE	D2, (A1)	Nee	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	50 min.	4 van 20	Zuid-Amerika: analyseren en vergelijken Geografische benadering *Hoofdstuk 1 t/m 3 Zuid-Amerika*	CE	D1, (A1)	Ja	Toegestaan hulpmiddel: Grote Bosatlas editie 55 of 56

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Biologie

Klas 5

code	soort	vorm	toetsmoment	toetsduur	weging	Stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp1	p.o.	schriftelijk	in module 1	n.v.t.	1 van 24	PO diergedrag & dataverwerking	VSE	A1-3, A5-6, A8-11, A14, A16	nee	
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	3 van 24	**BvJ MAX 5V**: T7 Regeling (BS 3-5), T8 Waarneming en gedrag	VSE + CE	B2, B3, B4, B6-7, C1, C2, D2-3, F2	ja	gewone rekenmachine en BINAS toegestaan Voorkennis: BvJ MAX 4V Th 1
edh2	hd	schriftelijk	in module 2	n.v.t.	0 van 24	PO werken met modellen	VSE	A5-8	nvt	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	3 van 24	T7 Regeling (BS 1, 2, 6) T9 Stofwisseling in de cel	VSE + CE	B2, B3, B4, B6, C1, C2, D2, D3, F2	ja	gewone rekenmachine en BINAS toegestaan Voorkennis: BvJ MAX 4V Th1
edp3	p.o.	schriftelijk	in module 3	n.v.t.	1 van 24	PO plantenanatomie (microscopie)	VSE	A3, A6-7, A14-15	nee	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	3 van 24	T10 DNA, T11 Planten (uitgez. BS 4)	VSE + CE	B1, B2, B3, B4, B8, C1-3 D1-2, D4, D5, E1-3, F1-3	ja	gewone rekenmachine en BINAS toegestaan Voorkennis: BvJ MAX 4V Th 1, 2, 3, 5

Klas 6

code	soort	Vorm	toetsmoment	toetsduur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp4.1	p.o.	schriftelijk	in module 4	n.v.t.	1 van 24	PO snijpracticum hart	VSE	A1-4, A8, A10, A15-16	nee	
edp4.2	p.o.	schriftelijk	in module 4	n.v.t.	2 van 24	PO practicum enzymwerking	VSE	A1-6, A8-10, A15-16	nee	
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	5 van 24	**Bvj MAX 6V:** T1 Vertering, T2 Bloed	VSE + CE	A11-14, B1-4, B6-8, C1-3, D2-5, E1-3, F1-4	ja	gewone rekenmachine en BINAS toegestaan Voorkennis: BvJ Max 4V Th1-4 BvJ MAX 5V Th7-9
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	5 van 24	**BvJ MAX 6V:** T3 Ademhaling en uitscheiding, T4 Afweer, T5 Samenhang	VSE + CE	A14, A16, B1-8, C1-3, D1-3, D5, E1-3, F1-3	ja	gewone rekenmachine en BINAS toegestaan Voorkennis: BvJ MAX 4V Th1, 4-6 BvJ MAX 5V Th 7-11

Subdomein A4: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Duitse taal en literatuur

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	2 van 24	Luistervaardigheid: behandelde thema's uit boek “so geht's zu".	VSE	B	ja	Woordkennis maakt hiervan 20% uit.
edp2	p.o.	mondeling	in module 2	20 min.	1 van 24	Literatuur: groepspresentatie over een gelezen werk 1900-1945	VSE	E2	nee	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min.	2 van 24	Literatuur: reader klas 5 en toepassing theorie op onbekende literaire fragmenten	VSE	E3 (E2)	ja	Eigen woordenboek DU-NL en NL-DU en verklarend NL toegestaan
edt3.1	toets	mondeling	in module 3	10 min.	3 van 24	Spreek- en gespreksvaardigheid: artikelen spreekmap klas 5	VSE	C1,2	ja	
edt3.2	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	6 van 24	Schrijfvaardigheid: bij behandelde hoofdstukken of creatieve opdracht	VSE	D	ja	Eigen woordenboek DU-NL en NL-DU en verklarend NL toegestaan

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	mondeling	toetsweek 4	10 min.	3 van 24	Literatuur: boekenlijst 3 literaire werken	VSE	E1 (E2+E3)	ja	Vooraf aan de deelname aan het literatuurexamen moet een door de docent goedgekeurde boekenlijst op de aangegeven datum ingeleverd zijn. Basis hiervan is een default boekenlijst.
edt5.1	toets	schriftelijk	in module 4/5	100 min.	4 van 24	Kijk- en luistervaardigheid	VSE	B	ja	
edt5.2	toets	mondeling	toetsweek 5	10 min.	3 van 24	Spreek- en gespreksvaardigheid: artikelen spreekmap klas 6	VSE	C1,2	ja	

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Economie

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is een gewone rekenmachine toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	100 min	1 van 10	Vraag en aanbod; Speltheorie	CE	D, F, (A)	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min	2 van 10	Markt en overheid	CE	D, (A, J)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min	2 van 10	Economische groei; Arbeidsmarkt (keuzeonderwerp)	VSE en CE	H, K, (A)	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min	2 van 10	Conjunctuur en economisch beleid, Schaarste, geld en handel	VSE en CE	B, C, I, (A, J)	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min	3 van 10	Vraag en aanbod; Markt en overheid; Heden, verleden en toekomst; Risico en rendement; Economische groei (keuzeonderwerp)	CE	D, E, G, H, K, (A)	ja	

Engelse taal en literatuur

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min	1 van 14	luistervaardigheid + *Spotlight* Hoofdstuk 2 & 5	VSE	B, D1	ja	
edt3.1	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min	1 van 14	schrijven van een *Letter to the Editor*	VSE	D1	ja	Hulpmiddelen: Woordenboeken EN-NL, NL-EN, EN-EN
edt3.2	toets	mondeling	toetsweek 3	Ca. 15 min	3 van 14	spreek- en gespreksvaardigheid	VSE	C1	ja	

Klas 6

Code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min	2 van 14	schrijven van een essay	VSE	D1	ja	Hulpmiddelen: Woordenboeken EN-NL, NL-EN, EN-EN
edt5.1	toets	schriftelijk	module 5	ca. 100 min	2 van 14	Luistertoets	VSE	B	ja	
edp5	p.o.	schriftelijk en mondeling	iedere module	15 – 50 min per opdracht	2 van 14	Leerlingen komen in aanraking met verschillende aspecten van de Engelse taal en cultuur (literatuur). Literatuurportfolio opgebouwd door het maken van 7 vooraf opgestelde deelopdrachten in alle modules: module 1: 2 opdrachten, module 2: 2 opdrachten, module 3: 1 opdracht, module 4: 1 opdracht, module 5: 1 opdracht	VSE	E1, E2, E3, D2, C2, F	nee	uiterste deadline totale p.o.: voor de voorjaarsvakantie; beoordelingseisen worden vermeld bij aanvang van de opdracht
edt5.2	toets	mondeling	In module 5 of toetsweek 5	Ca.15 min	3 van 14	literatuurmondeling over 8 literaire werken (roman/drama/poëziecollectie)	VSE	E1, E2	ja	

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Filosofie

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 5	Ethiek & Oosterse Filosofie	VSE, SSE	C1-3 (A1-2-3)	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	1 van 5	Epistemologie & Wetenschapsfilosofie & Logica	VSE, SSE	D1-3, E1-3 (A1-2-3)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	1 van 5	Antropologie II & Cultuurfilosofie	VSE, SSE	B1-3 (A1-2-3)	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 5	De mens in relatie tot techniek en wetenschap deel 1	CE, VSE	algemene eindtermen 1-4 & specifieke eindtermen 5-12 (A1-2)	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	1 van 5	De mens in relatie tot techniek en wetenschap deel 2	CE, VSE	algemene eindtermen 1-4 & specifieke eindtermen 13-22 (A1-2)	ja	

Subdomein A3: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Franse taal en literatuur

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	10 van 180	Literatuur	VSE	E1 (E2,E3)	ja	Woordkennis maakt hiervan 20% uit.
edp2	p.o.	mondeling	In module 2	50 min.	3 van 180	Gespreksvaardigheid presentatie over een tijdloos thema binnen de Francofone wereld.	VSE	C2 (C1)	nee	
edt2	toets	mondeling	In module 2	15 min.	12 van 180	Gespreksvaardigheid mondeling. 15 minuten o.b.v. alle onderwerpen die tijdens de presentaties zijn behandeld.	VSE	C1 (C2)	ja	
edt3.1	toets	schriftelijk	In module 3	50 min.	15 van 180	Schrijfvaardigheid: essai argumentatif.	VSE	D1 (D2)	ja	Woordkennis maakt hiervan 20% uit.
edt3.2	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	15 van 180	Kijk- en luistervaardigheid op niveau DELF B1/B2.	VSE	B	ja	Woordkennis maakt hiervan 20% uit.
edp3	p.o.	schriftelijk	in module 2 en 3	2x 50 min.	5 van 180	Literatuur, opdracht n.a.v. 2 individueel gelezen boeken.	VSE	E1	nee	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	50 min.	30 van 180	Schrijfvaardigheid: lettre formelle argumentative.	VSE	D1, D2, F	ja	
edp4	p.o.	schriftelijk	in module 4	50 min.	30 van 180	Literatuur/Théâtre	VSE	E3 (E1,E2)	nee	
edt5.1	toets	schriftelijk	in module 5	100 min.	30 van 180	Kijk- en luistervaardigheid	VSE	B	ja	
edp5	p.o.	mondeling	in module 5	50 min.	6 van 180	Gespreksvaardigheid: presentatie over actueel thema binnen Francofone wereld <1jr oud.	VSE	C2, C1	nee	
edt5.2	toets	mondeling	toetsweek 5	15 min.	24 van 180	Gespreksvaardigheid mondeling. 15 minuten o.b.v. alle onderwerpen die tijdens de presentaties (edp5) zijn behandeld.	VSE	C1, C2	ja	

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Geschiedenis

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 6	China & Beeldvorming en Propaganda & Kenmerkende Aspecten	VSE + CE	A, B, C	ja	Hulpmiddel eendelig verklarend woordenboek Nederlands
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	1 van 6	Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie & Kenmerkende Aspecten	VSE	A, C, D	ja	Hulpmiddel eendelig verklarend woordenboek Nederlands
edt3	toets	mondeling	in module 3	50 min.	1 van 6	Midden-Oosten & Kenmerkende Aspecten	VSE	A, C	ja	Groepsgesprek, herkansing is individueel.

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	50 min.	1 van 6	Democratische Revoluties & Duitsland & Kenmerkende Aspecten	VSE + CE	A, B, C	ja	Hulpmiddel eendelig verklarend woordenboek Nederlands
edt5	toets	mondeling	in module 5 en toetsweek 5	20 min.	2 van 6	Dossier Kenmerkende Aspecten & Politiek en actualiteit	VSE + CE	A, B, C	ja	

Domein E: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Griekse taal en cultuur

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle examenonderdelen is een woordenboek GR-NE (Hupperts) toegestaan en een woordenboek NE (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edh1	hd	schriftelijk	in les	50 min.	0 van 10	Verificatie stof klas 4	VSE	A1-2, B, C, E	nvt	
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	100 min.	2 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling; auteur: verschillende auteurs genre: roman en epigrafie cultuurdomein: verhalengoed en beeldende kunst/architectuur	VSE	A1-2, B, C, E	ja	
edp2	PO	schriftelijk	PO-middag Ca. 2 weken voor de toetsweek	100 min.	1 van 10	Filosofische essay-vraag (keuze uit minimaal 2 opdrachten) mbv gelezen Griekse teksten auteur: Epictetus genre: filosofisch proza + start tragedie cultuurdomein: filosofie, drama + start tragedie	VSE	A1-2, B, C, E	nee	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	2 van 10	Tekstrepetitie (van periode 2 en 3 tragedie) + proefvertaling; auteur: verschillende auteurs genre: tragedie cultuurdomein: drama	VSE	A1-2, B, C, D, E	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	2 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling bij eerste helft examenbundel; auteur: Herodotos genre: geschiedschrijving cultuurdomein: geschiedschrijving	VSE + CE	A1-2, B, C, E	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	3 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling bij tweede helft examenbundel; auteur: Herodotos genre: geschiedschrijving cultuurdomein: geschiedschrijving	VSE + CE	A1-2, B, C, E	ja	

Domein D: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Kunst – algemeen

Het eindcijfer van het schoolexamen kunst algemeen (KuA) bestaat uit de resultaten van de theorietoetsen KuA en de resultaten van p.o.'s en toetsen kunst beeldend (KuBv) of kunst drama (KuDr).

De weging 15 in onderstaand schema is de opgetelde weging van KuA + KuDr.
De weging 14 in onderstaand schema is de opgetelde weging van KuA + KuBv.

Leerlingen met KuBv en KuDr

Voor leerlingen die zowel KuBv als KuDr hebben, worden de cijfers van KuA standaard bij KuBv meegenomen. Wanneer de leerling wil dat de cijfers bij KuDr meetellen dan kan de leerling gedurende klas 5 of 6 een verzoek indienen bij de leerjaarcoördinator en examensecretaris. Let op dat het tweede kunstvak als tweede (extra) vak in het vrije deel gevolgd wordt. Wanneer het als enige vak in het vrije deel wordt gevolgd dan is er een aanvullende opdracht nodig omdat het vak dan moet worden aangevuld met 160 studielasturen. Zie voor meer informatie het examenprogramma van KuBv en KuDr.

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edh1	hd.	mondeling	in module 1 tijdens de les	10 min.	0 van 15 KuDr 0 van 14 KuBV	Presentatie kunstbeschouwen aan de hand van kunstbeschouwelijk begrippen en cultuur-historische invalshoeken	SSE + CE	A, B1-6	nvt	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	1 van 15 KuDr 1 van 14 KuBV	Cultuur van de Kerk in de elfde tot en met veertiende eeuw	CE	(A, B) C	ja	Verklarend woordenboek Nederlands toegestaan
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	1 van 15 KuDr 1 van 14 KuBV	Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw	CE	(A, B) C	ja	Verklarend woordenboek Nederlands toegestaan

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	50 min.	2 van 15 KuDr 2 van 14 KuBV	Cultuur van het moderne, eerste helft 20^{e} eeuw	CE	(A, B) C	ja	Verklarend woordenboek Nederlands toegestaan
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	2 van 15 KuDr 2 van 14 KuBV	Massacultuur vanaf 1950	CE	(A, B) C	ja	Verklarend woordenboek Nederlands toegestaan

Kunst – beeldende vormgeving

Het eindcijfer van het schoolexamen kunst beeldende vormgeving (KuBv) bestaat uit de resultaten van de theorietoetsen KuA en de resultaten van de hierna genoemde p.o.'s KuBv. Voor leerlingen die KuBv en KuD beide volgen geldt een andere weging zoals genoemd bij KuA. De weging 14 in onderstaand schema is de opgetelde weging van KuA + KuBv.

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp1.1	p.o.	schriftelijk	in module 1 tijdens de les	n.v.t.	1 van 14	Keuze uit 3 opdrachten met het beeldaspect KLEUR als thema. Twee- of driedimensionaal, toegepast of autonoom	VSE	A1 (A2, B)	nee	
edp1.2	p.o.	schriftelijk	in module 1	n.v.t.	2 van 14	Uitgebreid procesverslag over eigen werk met thema KLEUR	VSE	A3 (A1, A2)	nee	
edp2	p.o.	schriftelijk	in module 2 tijdens de les	n.v.t.	1 van 14	Keuze uit 4 opdrachten met het beeldaspect RUIMTE als thema. Twee- of driedimensionaal, toegepast of autonoom	VSE	A2 (A1, A3, B)	nee	
edp3	p.o.	schriftelijk en mondeling	in module 3 tijdens de les	n.v.t.	1 van 14	Keuze uit 4 opdrachten met het INHOUD als thema. Twee of driedimensionaal/toegepast of autonoom	VSE	B (A1, A2, A3)	nee	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp5.1	p.o.	schriftelijk	in module 4 en 5 tijdens de les	n.v.t.	1 van 14	ZOO=zelfstandige onderzoeksopdracht Leerling bepaalt zelf onderwerp van beeldend eindwerkstuk. Twee- of driedimensionaal, toegepast of autonoom	VSE	B, C (A1, A2, A3)	nee	
edp5.2	p.o.	schriftelijk	in module 5	n.v.t.	2 van 14	Uitgebreid procesverslag over eigen werk ZOO module 4 en 5	VSE	A3 (A1, A2)	nee	

Domein C: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Kunst – drama

Het eindcijfer van het schoolexamen kunst drama (KuD) bestaat uit de resultaten van de theorietoetsen KuA en de resultaten van de hierna genoemde p.o.'s KuD. Voor leerlingen die KuBv en KuD beide volgen geldt een andere weging zoals genoemd bij KuA. De weging 15 in onderstaand schema is de opgetelde weging van KuA + KuD.

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp1	p.o.	mondeling	module 1	10 min.	1 van 15	Artistiek proces en opvoering episch theater (Brecht); maatschappelijk engagement en vervreemdingstechnieken	VSE	A1, A2, B2 (B1)	nee	Groepsopdracht met 3-5 personen Besloten opvoering tijdens de les
edh2	hd.	schriftelijk	module 2	n.v.t.	0 van 15	Theateranalyse over de onderlinge samenhang tussen inhoud, spel, theatrale vormgeving en functie.	VSE	A3, A4	nvt	Schriftelijke analyse over de regie etudes van dramacluster klas 6
edp3.1	p.o.	mondeling + schriftelijk	module 2 en 3	n.v.t.	1 van 15	Proces en reflectie examen-voorstelling: productietaak, creëren, vormgeven en evalueren.	VSE+SSE	B1 (B2, A3)	nee	
edp3.2	p.o.	mondeling	module 3	60 min.	3 van 15	Opvoering examenvoorstelling; spel- en vormgevingsvaardigheden toepassen bij het optreden voor publiek	VSE	B3	nee	Openbare opvoering in Theater Ins Blau

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp4	p.o.	schriftelijk + mondeling	module 4	10 min.	1 van 15	Creëren toneelscript, schriftelijke verantwoording van regieconcept en Theatrale presentatie regieconcept met nadruk op: persoonlijke verbinding, inhoud, spelvormgeving en beoogd effect.	SSE+VSE	A3 (B2)	nee	p.o. alleen of in tweetal
edp5.1	p.o.	mondeling	module 4 en 5	n.v.t.	1 van 15	Spel en proces bij regie-etudes van klasgenoten	SSE	(B1, B2, B3)	nee	Openbare opvoering in Theater Ins Blau
edp5.2	p.o.	mondeling + schriftelijk	module 5	n.v.t.	2 van 15	Artistiek proces en uitvoering regie-etude: scènes creëren, ensceneren en coachen op spel. Schriftelijke reflectie en analyse over bovenstaande.	VSE	C (A3, B2)	nee	Openbare opvoering in Theater Ins Blau

Domein C: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Latijnse taal en cultuur

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is een woordenboek LA-NE (Pinkster) en een woordenboek NE toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edh1	hd	schriftelijk	in les	50 min.	0 van 10	Verificatie stof klas 4	VSE	A1-2, B, C, E	nvt	
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 10	tekstrepetitie auteurs: Augustus, Vergilius, diverse teksten over Rome (H.9 en 10) genre: poëzie (epos) en proza cultuurdomein: verhalengoed, beeldende kunst	VSE	A2, C, E	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min.	2 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling auteur: Caesar en Livius (H.11 en 13) genre: proza (geschiedschrijving) cultuurdomein: verhalengoed	VSE	A, B, C, E	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	2 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling auteur: Ovidius en Seneca (H.8 en 14) genre: epos en filosofisch proza cultuurdomein: verhalengoed, filosofie	VSE	A, B, C, D	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	2 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling auteur: Cicero genre: retorica cultuurdomein: verhalengoed	VSE + CE	A, B, C, E	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	3 van 10	tekstrepetitie + proefvertaling auteur: Cicero genre: retorica cultuurdomein: verhalengoed	VSE + CE	A, B, C, E	ja	

Domein D: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Lichamelijke opvoeding

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edh3	hd.	n.v.t.	in module 1,2 en 3	2 uur (1 blokuur) per week	nvt	Verschillende onderdelen in twee jaar (in klas 5 én 6) uit verschillende subdomeinen worden gevolgd, waarbij de leerling in klas 5 een voorkeur mag aangeven en in klas 6 deelneemt aan de stranddag (in klas 4 volgt men nog een verplicht klassikaal programma) Bovendien moet in klas 5 in een onderdeel het thema scheidsrechteren/regelen en in een onderdeel het thema lesgeven, worden afgesloten met een voldoende (hier mag in klas 4 al mee worden gestart).	VSE	B (A, C, D en E)	nvt	zie hieronder

Toelichting

Het bovenbouwprogramma van lichamelijke opvoeding kent geen toetsen, maar een beoordelingsvorm van voldoende presentie en inzet bij de vakonderdelen. Om aan het centraal examen te mogen deelnemen **moet** voor L.O. aan alle verplichtingen zijn voldaan.
Op de rapportages (klas 5) naar huis staat een ‘v’ (actieve deelname en voldaan), een ‘o’ (onvoldoende actieve deelname en nog niet voldaan) of een ‘g’ (goede actieve deelname en voldaan) vermeld. Een ‘o’ betekent dat door te veel gemiste lessen en/of te weinig inzet een of meerdere programmaonderdelen nog niet is/zijn voltooid en afgerond.

Inhalen

Je mag geen lessen L.O. missen. Een geldig verzuim is ziekte of een door school georganiseerde activiteit met een maximum van vier L.O. lessen per jaar en met een maximum van twee lessen per module. Heb je meer lessen L.O. gemist, dan moeten die worden ingehaald. Aan het einde van elke toetsweek is er gelegenheid om gemiste lessen L.O. in te halen. Tijden en locaties worden op het toetsrooster aangegeven. Je kunt inhalen in je eigen tijd bij een onderbouwklas en/of je bent verplicht om aan deze inhaalronde mee te doen. Uitgangspunt is dat je elke module aan je verplichtingen voor het vak L.O. hebt voldaan.

Geblesseerd of ziek?

Het kan zijn dat je geblesseerd bent en dat je eenmalig niet aan de lessen L.O. kunt deelnemen. In geval van een lichte blessure word je gewoon in de les verwacht en kun je in overleg met je docent scheidsrechteren, coachen of lesgeven. Ook deze onderdelen staan op het programma en kunnen worden afgevinkt, mits voldoende beoordeeld.
Ben je langer geblesseerd, dan verwachten we van je ouders een brief gericht aan je L.O.-docent en de leerjaarcoördinator. Je krijgt van je docent een vervangende, passende opdracht (te denken valt aan fitness, zwemmen of fietsen, afhankelijk van je fysieke mogelijkheden) of je moet een theoretische opdracht maken over een onderwerp dat in overleg met je docent is afgesproken. Deze theoretische opdracht kan buiten de lessen L.O. worden gemaakt en moet aan het einde van de module worden ingeleverd. **Een dergelijk werkstuk valt onder de p.o.-regeling van het Examenreglement.**
Als je ernstig bent geblesseerd of als je vanwege een medische reden langdurig niet aan de lessen L.O. kunt deelnemen, dan is het belangrijk dat je ouders direct contact opnemen met de leerjaarcoördinator. Er worden vervolgens in samenwerking met de L.O.-docent maatwerkafspraken gemaakt. Om hiervoor in aanmerking te komen kan de school om een verklaring van de huisarts of specialist vragen.

Overzicht subdomeinen van het handelingsdeel die worden aangeboden

De leerling kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om:

- verbreding (leren van nieuwe activiteiten) en verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de onderbouw zijn aangeboden;
- in elk geval uit het activiteitengebied spelen een slag- en loopspel, twee doelspelen en een terugslagspel, bij voorkeur door de kandidaat te kiezen;
- minimaal twee door de kandidaat te kiezen bewegingsactiviteiten uit een door de school gedaan aanbod voor de activiteitengebieden turnen, atletiek, bewegen op muziek en zelfverdediging;
- minimaal drie door de kandidaat te kiezen en voor de kandidaat nieuwe bewegingsactiviteiten die bij voorkeur niet tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden behoren.

Uiteindelijk zal iedereen onderdelen gevolgd hebben uit verschillende subdomeinen. Om in de praktijk te voldoen aan deze variëteitseisen is het niet toegestaan eenzelfde sport 2 keer te kiezen. In klas 5 en 6 zal iedereen aan een groot deel van deze eisen voldoen als je ons programma volgt. Mocht je de eisen niet halen, besef dan dat alle onderdelen die gevolgd zijn in klas 4 mogen meetellen voor het halen van de variëteitseisen.

	Onderdelen:	**Keuzenummer**	**Lesgeven**	**Scheidsrechteren**
CATEGORIE I	1. Softbal / Honkbal			
CATEGORIE II	1. Hockey			
	2. Voetbal			
	3. Basketbal			
	4. Handbal			
	5. Korfbal			
	6. Rugby			
CATEGORIE III	1. Tafeltennis			
	2. Tennis			
	3. Volleybal			
	4. Squash			
CATEGORIE IV	1. Bewegen en Muziek			
	2. Atletiek			
	3. Zelfverdediging			
CATEGORIE V	1. Fitness			
	2. Roeien			
	3. Skaten			
	4. Golf			
	5. Turnen / Freerunnen			
	6. Badminton			
	7. Zwemmen			
	8. Wielrennen			
	9. Kanopolo			
	10. Bootcamp			

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding

De loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) van onze school vindt plaats in alle leerjaren, uitgevoerd door mentoren, vakdocenten en de decanen. In klas 5 en 6 vormt LOB in veel examenprogramma's een eindterm. Hieronder is een overzicht opgenomen van de vakken en de eindtermen van de desbetreffende examenprogramma's die betrekking hebben op LOB:

- aardrijkskunde domein F
- biologie subdomein A4
- Duits domein F
- Engels domein F
- filosofie subdomein A3
- Frans domein F
- geschiedenis domein E
- Grieks domein D
- kunst beeldende vorming domein C
- kunst drama domein C
- Latijn domein D
- muziek domein C
- natuurkunde subdomein A4
- Nederlands domein F
- scheikunde subdomein A4

Aan deze eindtermen wordt op onze school op veel verschillende manieren invulling gegeven, namelijk via onze gebruikte lesmethodes, via lesactiviteiten of vakoverstijgende schoolactiviteiten. Om te borgen in klas 5 en 6 dat alle leerlingen zich oriënteren op studie- en beroep zijn er de volgende activiteiten:

Moment	**Omschrijving**	**Datum**	**Vorm**	**Opmerkingen**
Module 1 en 2 klas 5	Startgesprek met mentor **(aanwezigheid verplicht)**	September/ oktober	Gesprek met mentor	Eerste LOB gesprek vindt plaats met mentor. Hierbij komt de vraag "*Waar sta ik in het keuzeproces?*" aan de orde.
	Plannen bezoek Open Dagen HBO/WO	September/ oktober	Plannen in eigen tijd	Je maakt een overzicht van interessante Open Dagen die je wilt bezoeken en je meldt je online aan. Maak hiervoor gebruik van www.studiekeuze123.nl
	Bezoek Open Dag HBO/WO	najaar	Eigen tijd	Indien de Open Dag binnen schooltijd valt, dien je hiervoor minimaal twee werkdagen van tevoren LOB verlof aan te vragen via het LOB formulier. Dit formulier is op te halen bij de decaan en moet je inleveren bij de administratie. Tijdens toetsweken krijg je geen toestemming.
	Lessen ter voorbereiding van LVA	najaar	In mentoruren	De lessenserie is zo ingericht dat alle leerlingen nogmaals een kort overzicht krijgen van de fasen in het studiekeuzeproces, de leerlingen samen inzicht verwerven en de leerlingen op individuele basis instappen in de serie. Invullen in LOB portfolio
	Leidse Voorlichtingsavonden **(aanwezigheid verplicht)**	November	Buiten school, eigen tijd	De Leidse Voorlichtingsavonden worden elk jaar gehouden op een school in Leiden, in de avond. Deelname aan één avond is verplicht, meerdere avonden facultatief.
	Evaluatie LVA	November	In mentoruur	De leerling vult een evalutieformulier in, in het LOB portfolio en bespreekt deze in de mentorles

	Plannen bezoek Open Dagen HBO/WO	voorjaar	Plannen eigen tijd	Je maakt opnieuw een overzicht van interessante Open Dagen die je wilt bezoeken en je meldt je tijdig online aan. Maak hiervoor gebruik van www.studiekeuze123.nl
	Bezoek Open Dag HBO/WO	voorjaar	Eigen tijd	Indien de Open Dag binnen schooltijd valt, dien je hiervoor minimaal twee werkdagen van tevoren LOB verlof aan te vragen via het LOB formulier. Dit formulier is op te halen bij de decaan en moet je inleveren bij de administratie. Tijdens toetsweken krijg je geen toestemming.
	Profielwerkstukpresentatie-avond **(aanwezigheid verplicht)**	Januari	Avond op school	Verplicht bezoek aan de PWS-presentatie-avond. Klas 6 presenteert hun PWS.
Module 3 klas 5	Keuzefestival **(aanwezigheid verplicht)**	maart	Middag op school	Het Keuzefestival vindt op school plaats. Hiervoor maak je van tevoren een keuze uit het aanbod workshops over studie en loopbaan. Deze workshops worden gegeven door oud-leerlingen, ouders en andere betrokkenen.
	Profielwerkstukpresentatie-avond **(aanwezigheid verplicht)**	juni	Avond op school	Klas 5 presenteert op deze avond het PWS.
Module 4 of 5 klas 6	Panel klas 6	december	Middag op school	**In ontwikkeling**. Binnen school geven verschillende organisaties informatie over studiegerelateerde onderwerpen. Deelname voor klas 6 verplicht. Klas 5 facultatief.
	Eindgesprek LOB **(aanwezigheid verplicht)**	Eind van het schooljaar	Mentorles	Je bespreekt met je mentor wat je dit jaar gedaan om tot een studiekeuze te komen en wat je hier nog voor gaat doen komend jaar. Als je in je keuzetraject vastloopt, maak je een afspraak met een van de decanen.
Gedurende klas 5 en 6	Proefstuderen of meelopen in de beroepspraktijk		Eigen tijd	Een dag proefstuderen of meelopen in de beroepspraktijk plan je zelf. Indien je hier LOB verlof voor nodig hebt, gelden dezelfde regels als voor bezoek aan een Open Dag.
	Invullen evaluatie formulieren	Na elke LOB activiteit	Eigen tijd	De leerling vult na elke LOB activiteit het juiste evaluatie formulier in, in het LOB portfolio
	Studiekeuzetest		Op aanvraag	Een studiekeuzetest kan heel behulpzaam zijn om je te helpen reflecteren op je keuzeproces. Je kan dit aanvragen bij een van de decanen.
	Gesprek met decaan		Op aanvraag	Als je behoefte hebt aan een LOB-gesprek met een van de decanen ben je welkom op de decanenkamer voor een gesprek.

Maatschappijleer

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	3 van 11	Wat is maatschappijleer? + Parlementaire democratie + actualiteiten	VSE	A1-A2, C1-C3	ja	
edp1	p.o.	schriftelijk en mondeling	in module 1	n.v.t.	1 van 11	Verkiezingen	SSE+VSE	(C1-C3)	nee	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	3 van 11	Rechtsstaat + criminologie + actualiteiten	SSE+VSE	B1-B3	ja	
edp3	p.o.	mondeling	in module 3	n.v.t.	1 van 11	Debat verzorgingsstaat	VSE	D1-D4, (A1-A2)	nee	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	3 van 11	Pluriforme samenleving + actualiteiten	VSE	E1-E4	ja	

Muziek

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	2 van 25	Classicisme, introductie Romantiek en theorie, aan de hand van klinkende voorbeelden	CE	A1, A2, A3	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	2 van 25	Romantiek, Jazz, verdieping Classicisme en theorie, aan de hand van klinkende voorbeelden	CE	A1, A2, A3	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	2 van 25	Twintigste Eeuw, Dance, verdieping Jazz en theorie, aan de hand van klinkende voorbeelden	CE	A1, A2, A3	ja	
edp3.1	p.o.	mondeling	in module 1-3	5 min.	2 van 25	Musiceren: bij elke P.O. wordt de nadruk gelegd op andere deelaspecten, met het oog op een evenwichtige leerlijn. Repertoire bevat elementen uit Classicisme.	VSE	B1, B2	nee	
edp3.2	p.o.	schriftelijk	in module 1-3	n.v.t.	1 van 25	concertrecensie	VSE, CE	A1, A2, A3, C	nee	
edp3.3	p.o.	mondeling	in module 2-3	5 min.	2 van 25	Musiceren: bij elke P.O. wordt de nadruk gelegd op andere deelaspecten, met het oog op een evenwichtige leerlijn. Repertoire bevat elementen uit Romantiek.	VSE	B1, B2	nee	
edp3.4	p.o.	mondeling	in module 2-3	10 – 15 min.	1 van 25	presentatie over een Romantisch muziekstuk	VSE, CE	A1, A2, A3, C	nee	
edp3.5	p.o.	mondeling	in module 3	5 min.	2 van 25	Musiceren: bij elke P.O. wordt de nadruk gelegd op andere deelaspecten, met het oog op een evenwichtige leerlijn. Repertoire bevat elementen uit Jazz, Twintigste Eeuw en Dance.	VSE	B1, B2	nee	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	50 min.	1 van 25	muziekgeschiedenis en theorie	CE	A1, A2, A3	Ja	
edp5.1	p.o.	schriftelijk en mondeling	in module 4-5	n.v.t.	3 van 25	analyse van een werk uit de serieuze kunstmuziek naar keuze, eventueel met mondelinge bespreking	CE	A1, A2, A3	nee	
edp5.2	p.o.	mondeling en schriftelijk	in module 4-5	n.v.t.	2 van 25	presentatie van een zelfgemaakte song of compositie naar keuze. Registratie of live uitvoering van een zelfgemaakt leadsheet of partituur – geschreven, geprint of digitaal.	VSE	B1, B2	nee	
edp5.3	p.o.	mondeling	in module 5	20 min.	5 van 25	het van blad kunnen zingen in koorverband, het individueel een muziekwerk naar keuze kunnen uitvoeren en het kunnen musiceren in ensembleverband.	VSE	B1, C	nee	

Domein C: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Natuurkunde

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is een gewone rekenmachine en BINAS toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp1	p.o.	schriftelijk	in module 1	n.v.t.	1 van 10	Ontwerp + verslag: technisch ontwerpen, muziekinstrumenten	SSE + VSE + CE	A6, A8, I3 (A1-3, A10-13, A15, B1)	nee	
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 10	Ho 7 Trillingen en golven Ho 8 Magnetisme	CE	B1, D2 (A1-A2, A7-A13, A15)	ja	
edp2	p.o.	schriftelijk	in module 2	50 min.	1 van 10	Modelleren	VSE + CE	A5, A7, A8, A11, A14, I2 (A1-3, A6, A10, A12-13, A15, H)	nee	datum wordt bekendgemaakt door de docent
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	1 van 10	Ho 9 Energie Ho 10 Cirkelbewegingen	CE	C2, C3, (A1-A2, A7-A13, A15, H)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	1 van 10	Deeltjesmodellen 2 uit 4 keuzeonderwerpen: Geofysica, Biofysica, Relativiteitstheorie en Kern- en deeltjesprocessen	VSE + SSE	E1, twee uit E3, F2, G1, G2 (A1-A2, A4, A7-A13, A15, H)	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	2 van 10	Ho 12 Elektrisch veld (§15.8 (zonder inductie)) Ho 13 Astrofysica (§15.9) Algemene vaardigheden (§15.1) Elektrische schakelingen en energiegebruik (§15.2) Ioniserende straling (§15.4)	CE	B2, D1, D2, E2 (A1-A2, A7-A13, A15, H)	ja	
edp5	p.o.	schriftelijk	in module 4 of 5	100 min.	1 van 10	practicum: experiment met verslag	VSE	A5, A7, A11, I1 (A1-2, A8-10, A12-13, A15)	nee	datum wordt bekendgemaakt door docent
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	2 van 10	Ho 14 Quantummechanica (§15.10) Algemene vaardigheden (§15.1) Bewegingen en krachten (§15.3)	CE	A14, C1, F1 (A1-A2, A7-A13, A15, H)	ja	

Subdomein A4: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Nederlandse taal en literatuur

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edh1	hd.	schriftelijk	in module 1 in de les	ca. driemaal 40 min.	0 van 7	schrijfdossier opdracht 1 (bijvoorbeeld taalkunde)	SSE	C, (D, F)	nvt	
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 7	Taalkunde	SSE		ja	
edh2	hd.	schriftelijk	In module 2 in de les	ca. 40 min.	0 van 7	schrijfdossier opdracht 2 (bijvoorbeeld recensie)	SSE	C, (D, F)	nvt	
edt2	toets	mondeling	in module 1, 2 in de les	ca. 8 min.	1 van 7	individuele literaire presentatie	VSE	B, E1, E2	ja	6 schooldagen vooraf aan de geplande presentatie moet er een onderdeel zijn ingeleverd zoals gespecificeerd door docent.
edh3	hd.	schriftelijk	In module 3 in de les	ca. 40 min.	0 van 7	schrijfdossier opdracht 3 (bijvoorbeeld creatief)	SSE	C, (D, F)	nvt	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	1 van 7	literatuurgeschiedenis	VSE	(E1, E2), E3	ja	Drie werken van voor 1880 + lit.gs. 19e eeuw tot nu.

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edh4	hd.	mondeling	in de les in module 1	ca. 10 min.	0 van 7	poëzie	VSE	B, E	nvt	
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	1 van 7	beschouwend of betogend opstel	VSE	C, D	ja	afname op computer indien mogelijk
edt5	toets	mondeling	In module 5	25 min.	3 van 7	individueel literatuurmondeling over boekenlijst en poëziebloemlezing	VSE	E1, E2, (E3)	ja	Beoordeling mede op grond van **voor de voorjaarsvakantie gecompleteerd** leesdossier (romans + poëzie + balansverslag).

Domein F: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk (PWS) is bedoeld als afsluiting van onderzoeksvaardigheden en zelfstudie op school. Het profielwerkstuk is te zien als een uitgebreide praktische onderzoeksopdracht. De werklast beslaat 80 uur per persoon. Er wordt gewerkt in tweetallen; er is apart toestemming nodig voor het (bij hoge uitzondering) formeren van drietal of een eenling.

Het profielwerkstuk maakt deel uit van het schoolexamen. Het cijfer voor het profielwerkstuk wordt met het eindcijfer van maatschappijleer gemiddeld tot een zogenaamd 'combinatiecijfer' op de cijferlijst. Het eindcijfer profielwerkstuk moet minimaal een 4 zijn om je diploma te kunnen halen.

Bij het PWS is veel vrijheid in keuze van onderwerp en werkwijze. Naar aanleiding van een zelfgekozen vraagstelling wordt een literatuuronderzoek of praktisch onderzoek gedaan, dat wordt begeleid en beoordeeld door een docent. Eindproduct is vaak een uitgebreid onderzoeksverslag, maar het is vaak ook mogelijk het onderzoek af te ronden in de vorm van bijvoorbeeld een productontwerp, een website, boek, toneel- of muziekstuk (met bijbehorend beknopt onderzoeksverslag). De begeleiding bij en de beoordeling van het PWS ligt bij de docent die gekoppeld is aan het PWS-duo.

Informatie over het PWS wordt geplaatst in het PWS-kanaal van de jaarlaagteams *SGL Klas 5&6 | Athena* en *SGL Klas 5&6 | Socrates*.

Voor het bepalen van het PWS-cijfer zijn naast de inhoud van het werkstuk ook de deadlines en afspraken gedurende het onderzoeksproces van belang. Worden die niet nagekomen, dan kunnen van het cijfer zogeheten 'procespunten' worden afgetrokken. De specifieke beoordelingscriteria zullen ook terug te vinden zijn via Teams.

Wanneer er bij de eindbeoordeling na de presentatieavond blijkt dat er nog geen 4 gehaald is, dan vindt er een hersteltraject plaats. Afspraken rondom dit hersteltraject worden gemaakt in overleg met de leerjaarcoördinator/afdelingsleider. Tenzij er sprake is van een door het bevoegd gezag beoordeelde uitzonderlijke situatie is het maximaal te behalen resultaat in het hersteltraject een 5. Wanneer de afspraken in het hersteltraject niet worden nagekomen, kan dit betekenen dat er sprake is van een onregelmatigheid zoals omschreven in het examenreglement. Wanneer ondanks het hersteltraject het resultaat lager dan een 4 blijft, zal er geen diploma behaald kunnen worden.

Scheikunde

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen en p.o.'s is een gewone rekenmachine en BINAS toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	1 van 8	Hoofdstukken uit NOVA MAX 5V : 7 Zuren en basen 8 Ruimtelijke bouw van moleculen	VSE + CE	(A), B1, B2, B4, C1, C2, C5, C7, D1, E1, (E2)	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	50 min.	1 van 8	Hoofdstukken uit NOVA MAX 5V: 9 redoxchemie 10 Organische Chemie	VSE + CE	(A), B3, C1, C2, C7, C8, D1, E2, (E3, F3)	ja	
edh2	hd	schriftelijk en mondeling	in module 1, 2	n.v.t	0 van 8	Omgaan met data, data verzamelen en dataverwerking	SSE	A 1-9	nvt	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	50 min.	1 van 8	Hoofdstukken uit NOVA MAX 5V: 11 reactiemechanismen 12 materialen	VSE + CE	(A) B2, B4, C1, C3, C4, D3, E4, F1, F2	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	2 van 8	Hoofdstukken uit NOVA MAX 6V: 7 Zuren en basen 10 Organische chemie 12 materialen 13 analyse technieken	VSE + CE	(A) B2, B3, C1, C3, D1, D2, E1, E5, F1, F4, G1, (G2)	ja	
edp5	p.o.	praktisch en schriftelijk	In module 4 of 5	50 min.	1 van 8	Kwalitatief onderzoek op basis van redox, zuurbase en neerslagreacties	VSE	D1, D2, (C7, C8)	nee	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	2 van 8	Hoofdstukken uit NOVA MAX 6V: 8 Ruimtelijke bouw van moleculen 9 redox 11 reactiemechanismen 14 Chemie van het leven 15 Industriële Chemie	VSE + CE	(A),B1-4, C1-10, D1-2, D4, E3, F3, F5, G4, G5	ja	

Subdomein A4: Oriëntatie op studie en beroep wordt (ook) afgesloten bij Loopbaanoriëntatie en -begeleiding.

Wiskunde A

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is alleen een **grafische** rekenmachine toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edp1	p.o.	schriftelijk	in module 1	120 min.	2 van 20	Eigen materiaal (Beschrijvende statistiek met grote datasets)	VSE	A1-3, E1-3, E7	nee	Er is in de module één afnamemoment en één inhaalmoment voor alle leerlingen tegelijk. De opdracht wordt in duo's gedaan.
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	2 van 20	VWO A deel 3 H9: Kansverdelingen	VSE	E4-5, (A1-3)	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min.	3 van 20	VWO A deel 3 H8: Differentiaalrekening + H10: Exponenten en logaritmen	CE en VSE	C1-2, D2-3, (A1-3, B1)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	3 van 20	VWO A deel 3 H11: Toetsen van Hypothesen + Eigen materiaal (Keuzeonderwerp voortgezette statistiek)	VSE	E6, F, (A1-3, E4-5)	ja	
edh3	hd	schriftelijk	module 1 t/m 3	nvt	0 van 20	Portfolio Basisvaardigheden	SSE	A1-3, B1, D3	nvt	Alle onderdelen moeten als voldoende worden beoordeeld

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	5 van 20	VWO A deel 4 H12: Rijen H13 Allerlei formules (deels) H15 Examentraining (deels)	CE	C1-2, D1, (A1-3, B1)	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	5 van 20	H13 Allerlei formules (deels) H14: Toepassingen differentiaalrekening H15: Examentraining (deels)	CE	B2, C1-2, D2-3, (A1-3, B1)	ja	

Wiskunde B

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is alleen een **grafische** rekenmachine toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Voor de klassen die meedoen aan de pilot voor het nieuwe curriculum met examenprogramma is er een aangepast PTA (zie volgende bladzijde).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	100 min.	2 van 19	VWO B deel 2: H7 Meetkunde met coördinaten + H8 Goniometrische functies	CE en VSE	D, E2 (A1-3)	ja	
edp2	p.o.	schriftelijk	in module 2	50 min.	1 van 19	GeoGebra-opdracht horende bij de stof van H7 Meetkunde met coördinaten en H10 Meetkunde met Vectoren	CE en VSE	A3, E1, E4 (E2,E3)	nee	Er is in de module één afnamemoment en één inhaalmoment voor alle leerlingen tegelijk. De opdracht wordt in duo's gedaan.
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min.	3 van 19	VWO B deel 3 H9 Exponentiële en logaritmische functies + H10 Meetkunde met vectoren	CE en VSE	B1-5, C2, E2-3 (A1-3)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	3 van 19	VWO B deel 3 H11 Integraalrekening + H12 Goniometrische formules	CE en VSE	C3, D, E3 (A1-3)	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	Weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	5 van 19	VWO B deel 4 H13 Limieten en asymptoten + VWO B deel 3 HK Voortgezette integraalrekening	CE en VSE	B6, C3, F (A1-3)	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	5 van 19	VWO B deel 4 H14 Meetkunde toepassen + H15 Afgeleiden en primitieven	CE en VSE	B1-5, C1-3, E1-4 (A1-3)	ja	

Wiskunde B – Pilot

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is alleen een **grafische** rekenmachine toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	in module 1	50 min.	1 van 20	VWO B deel 2: H8 Goniometrie, H9 Exponentiële en logaritmische functies	CE en VSE	D, B1-5 (A1-3)	ja	aangepast
edp2	po	schriftelijk	In module 1,2	n.t.b	1 van 20	Verbanden, verandering en modelleren	CE, VSE en SSE	B1-6, B6, C1-3, (A1-3)	nee	beproeving
edt2	toets	schriftelijk	In module 2	50 min.	2 van 20	Verbanden, verandering en modelleren	CE, VSE en SSE	B1-6, B6, C1-3, (A1-3)	ja	beproeving
edp3	po	schriftelijk	In module 2 of module 3	n.t.b	1 van 20	Data en kans	VSE en SSE	F	nee	beproeving
edt3.1	toets	schriftelijk	In module 3	100 min.	2 van 20	Data en kans, analytische meetkunde	VSE en SSE	E1-4, F, (A1-3)	ja	beproeving
edt3.2	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	3 van 20	Goniometrische functies, differentiaalrekening, meetkunde	CE	D, C1-2, E1-4,(A1-3)	ja	aangepast

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	Weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	5 van 20	VWO B deel 4 H13 Limieten en asymptoten + Integraalrekening	CE en VSE	A1-3, B6, C3	ja	aangepast
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	5 van 20	VWO B deel 4 H14 + H15 Afgeleiden en primitieven	CE en VSE	A1-3, B1-5, C1-3,E1-4	ja	Regulier programma

Wiskunde C

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is alleen een **grafische** rekenmachine toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	50 min.	2 van 21	VWO C deel 3 H9: Kansverdelingen	VSE	E4-5 (A1-3)	ja	
edp1	p.o.	schriftelijk	in module 1	120 min.	2 van 21	Eigen materiaal (Beschrijvende statistiek met grote datasets)	VSE	A1-3, E1-3, E6	nee	Er is in de module één afnamemoment en één inhaalmoment voor alle leerlingen tegelijk. De opdracht wordt in duo's gedaan.
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min.	3 van 21	VWO C deel 3 H8 Meetkunde + H10 Exponenten en Logaritmen (deels)	CE en VSE	C, G (A1-3, B1)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	3 van 21	VWO C deel 3 H10 Exponenten en Logaritmen (deels) + H11 Logisch redeneren	CE en VSE	C, F (A1-3)	ja	
edp3	p.o.	mondeling	in module 3	15 min.	1 van 21	Eigen materiaal Geschiedenis van de wiskunde (keuzeonderwerp)	VSE	A1-2, E1, H	nee	presentatie tijdens de les

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	5 van 21	VWO C deel 4 H13 Meetkunde toepassen + H12 Rijen (deels)	CE en VSE	D, G (A1-3, B1)	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	5 van 21	VWO C deel 4 H12 Rijen (deels) + H14 Werken met formules + H15 Examentraining	CE en VSE	B1-2, C, D, G (A1-3)	ja	

Wiskunde D

Toegestane hulpmiddelen: Bij alle toetsen is alleen een **grafische** rekenmachine toegestaan (zie examenreglement voor aanvullende informatie).

Klas 5

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt1	toets	schriftelijk	toetsweek 1	100 min.	2 van 13	VWO D deel 3 H9 Meetkundige plaatsen en raaklijneigenschappen + H12 Continue kansverdelingen (deels) + *Statistiek voor wiskunde D* (deels)	VSE	A1-3, B1-5, D1-2-4, F, G	ja	
edt2	toets	schriftelijk	toetsweek 2	100 min.	3 van 13	Eigen materiaal: *Statistiek voor wiskunde D* (deels) + VWO D deel 3 H10 Complexe getallen + aanvullend eigen materiaal	VSE	B2-5, C1, C3, E1-2, F, G (A1-3)	ja	
edt3	toets	schriftelijk	toetsweek 3	100 min.	3 van 13	Eigen materiaal *Statistiek voor wiskunde D* + VWO D deel 2 H8 Vectormeetkunde + eigen materiaal	VSE	B6-7, D3, F, G (A1-3, B3-5)	ja	

Klas 6

code	soort	vorm	moment	duur	weging	stof	examen	eindtermen	her	opmerkingen
edt4	toets	schriftelijk	toetsweek 4	100 min.	2 van 13	VWO D deel 4 H13 Kegelsneden + eigen materiaal	VSE	D1-2-4 (A1-3)	ja	
edt5	toets	schriftelijk	toetsweek 5	100 min.	3 van 13	VWO D H15 Continue dynamische modellen + eigen materiaal	VSE	C2-3 (A1-3, C1)	ja	